

ΑΚΟΙΟΝΟΥΜΕ
ΤΗ ΜΑΜΑ;
της Σαρλότ Κήτλεϊ

Από γενιά σε γενιά... από μαμά σε μαμά;

Απόδοση κειμένου:
Μαριάννα Κάλμπαρν
Σκηνοθεσία:
Μαριάννα Κάλμπαρν
Σκηνογραφία:
Μαρία Βασιλάκη
**Σχεδιασμός και
κατασκευή κουστούμιών:**
Ιωάννα Τσάμπι
Μουσική επιμέλεια:
Νέστορ Κοψιδάς
Σχεδιασμός φωτισμού:
Νίκος Σωτηρόπουλος
Παίζουν:
Ιφιγένεια Αστεριάδη
Γωγώ Μπρέμπου
Αιμιλία Υψηλάντη
Τζένη Ρουσσέα

Θέατρο Αργώ
Ελευσινίων 15, Μεταξουργείο
Τηλ.: 210 5201684-5

Με δύναμη από την Αγγλία!

Ένα σύγχρονο, δυναμικό έργο που ανεβαίνει για τρίτη φορά στην Ελλάδα παρουσιάζεται στο θέατρο «Αργώ» του Μεταξουργείου. Γράφτηκε το 1985 από την 25χρονη τότε Σαρλότ Κήτλεϊ, η οποία αφιέρωσε τρία χρόνια στις διορθώσεις και στην επανεγγραφή του. Η συγγραφέας είχε παίξει στο θέατρο και είχε δουλέψει και ως κριτικός θεάτρου. Από αυτή την εμπειρία της είχε παρατηρήσει ότι η σύγχρονη θεατρική παραγωγή είχε ένα έλλειμμα ως προς τους γυναικείους χαρακτήρες που θα ήθελε να δει στη σκηνή. Έτσι αποφάσισε να γράψει ένα έργο πάνω στη γυναικεία φύση, βασισμένο σε τέσσερις διαφορετικές γυναίκες που εκπροσωπούν τέσσερις διαφορετικές γενιές, που μέσα από την προσωπικά τους ιστορία περνούν οι σημαντικότερες μαζικές κοινωνικές αλλαγές του 20ου αιώνα. «Ήθελα να δείξω πόσο τρομακτικά δραματική μπορεί να είναι η καθημερινή ζωή αυτών των γυναικών», έχει δηλώσει η Σαρλότ Κήτλεϊ για το έργο της. Ο ύπλος παραπέμπει άμεσα στην ψυχαναλυτική θεωρία, σύμφωνα με την οποία απαιτείται μια ψυχική διεργασία συμβολικού θανάτου του πρώτου σημαντικού αντικειμένου της ζωής μας ώστε να μπορέσουμε να φτιάξουμε τα δικά μας πλαίσια ζωής, όσο μπορούμε πέρα από το στενό μοντέλο, στο οποίο αναλώσαμε την παιδική μας ηλικία.

Ο κύκλος με τις γυναίκες

Στη σκηνή του θεάτρου διασταυρώνονται οι ζωές της γιαγιάς, της κόρης, της εγγονής και της διεγγονής, «η μητέρα της μητέρας» δηλαδή. Οι γυναίκες αυτές που ανήκουν στην ίδια οικογένεια κουβαλούν η καθεμία στον δικό της ενεστώτα το παρελθόν, αλλά και τις ανεπίσιτες μνήμες που ρούφηξαν από το βλέμμα της δικής τους μητέρας. Ο καμβάς είναι μια ιστορία γεννήσεων και οι σχέσεις του νέου θηλυκού μέλους που αναπτύσσονται με τη μητέρα και τη γιαγιά. Στο ξετύλιγμά της η μνήμη συχνά εισχωρεί στο παρόν και αναδιαρθρώνει τον χρόνο και τη χρήση του. Υπάρχουν φυσικά και οι αναφορές σε άντρες, αρκετές για να συμπληρώσουν και να φωτίσουν την οικογενειακή ιστορία, υπάρχουν τα δύσκολα οικογενειακά μυστικά που δεν λέγονται αλλά περνούν ασυνείδητα από τη μητέρα στην κόρη, για να επαναληφθούν με κάποιον τρόπο στην επόμενη γενιά έτσι ώστε να μην «προδοθεί» η γυναικεία κληρονομιά που μεταβιβάζε-

ται με τους δεσμούς της οικογένειας. Και κυρίως αυτός ο ανομολόγητος και ανελέητος γυναικείος ανταγωνισμός μεταξύ μάνας και κόρης ακόμα και με έπαθλο το παιδί της τελευταίας, που δεν πρέπει ποτέ να απογοητεύσει την πρώτη!

Τα πρόσωπα του έργου είναι η γιαγιά Ντόρις, μια αυστηρή και αυτάρκης προσωπικότητα, παιδί μονογονεϊκής οικογένειας, που καταπιέζει στοργικά την κόρη της Μάργκαρετ, η οποία θα αναπαράγει αυτή την καταπίεση στο γάμο της. Η Μάργκαρετ αρχικά δεν θέλει παιδιά θα κάνει όμως μια κόρη, την Τζάκι η οποία φαίνεται να τα πηγαίνει καλύτερα με τη γιαγιά της παρά με τη μαμά. Η Τζάκι με τη σειρά της θα γεννήσει στα 17 της ένα εξόγαμο κοριτσάκι, τη Ρόζι την οποία θα μεγαλώσει η γιαγιά της Μάργκαρετ, η οποία απαγορεύει αυστηρά στη Τζάκι να της πει ότι είναι η φυσική της μητέρα. Η γιαγιά Ντόρις μόνο στη Ρόζι θα εξομολογηθεί το μυστικό της, ότι δεν ήξερε ποιος είναι ο πατέρας της. Όταν η Μάργκαρετ πεθαίνει από καρκίνο η Ρόζι θα μάθει τυχαία την αλήθεια και θα πρέπει να ανιμετωπίσει την μητέρα της.

Η καινούργια μαμά.

Μια δυνατή, μοντέρνα παράσταση που η μεγάλη της αρετή είναι ότι σε πηθεί και σε συμπαρασύρει σιγά-σιγά όσο ξεδιπλώνεται το κόκκινο κουβάρι της ιστορίας, είναι αυτή του θεάτρου «Αργώ». Η σκηνοθέτης Μαριάννα Κάλμπαρν απέδωσε με μοντέρνους ρυθμούς το κείμενο του πρωτοτύπου. Οι τέσσερις ηθοποιοί της απέδωσαν το ίδιο δυναμικά τους τόνους και τις σιωπές του, παρουσιάζοντας τέσσερις διαφορετικούς γυναικείους χαρακτήρες, που συμπληρώνουν ο ένας τον άλλο και συχνά κατασπαράζουν ο ένας τον άλλο. Πολύ σημαντικές ερμηνείες από τις τέσσερις κυρίες, η γιαγιά όμως της κ. Ρουσσέα και ο σπαραγμός της κ. Μπρέμπου κερδίζουν τις εντυπώσεις. Σύγχρονο και με επαρκή χρήση συμβόλων, όπως τα διάσπαρτα κόκκινα κουβάρια στη σκηνή με τις πολλαπλές χρήσεις, το σκηνικό της Μαρίας Βασιλάκη, το ίδιο και τα κουστούμια της Ιωάννας Τσάμπι. Το έργο φωτίστηκε όπως έπρεπε από τον Νίκο Σωτηρόπουλο και υποστηρίχθηκε άψογα από τη μουσική επιμέλεια του Νέστορα Κοψιδά.

Η ερώτηση του ύπλου παραμένει αναπάντητη. Ακόμα κι όταν η μια μαμά πεθαίνει, υπάρχει μια άλλη να την αντικαταστήσει; Υλικό για σκέψη...

Κατερίνα Μαγγανά